

به نام خالق زیبایی

دانشگاه هنر
دانشکده معماری و شهرسازی
دوره کارشناسی معماری

طراحی معماری ۳

در پی چه هستیم؟

دانشجویان در دو نیمسال گذشته پس از آشنایی با کلیات طراحی معماری در شکل جامع آن، شیوه سامان‌دهی یک بنای متشکل از کارکردهای متنوع را بر اساس برنامه‌ریزی کارکردی آموخته‌اند و تمرین کرده‌اند. در این نیمسال به دانشجویان فرصت داده خواهد شد که از وجهی دیگر با معماری و طراحی معماری آشنا شوند: تاثیر معماری بر تنظیم روابط درون و بیرون برای ایجاد یک محیط انسانی واجد پیوستگی و هماهنگی.

در این نیمسال دانشجویان تمرینی خواهند کرد که از چند جهت با تمرین‌های نیمسال‌های گذشته متفاوت است:

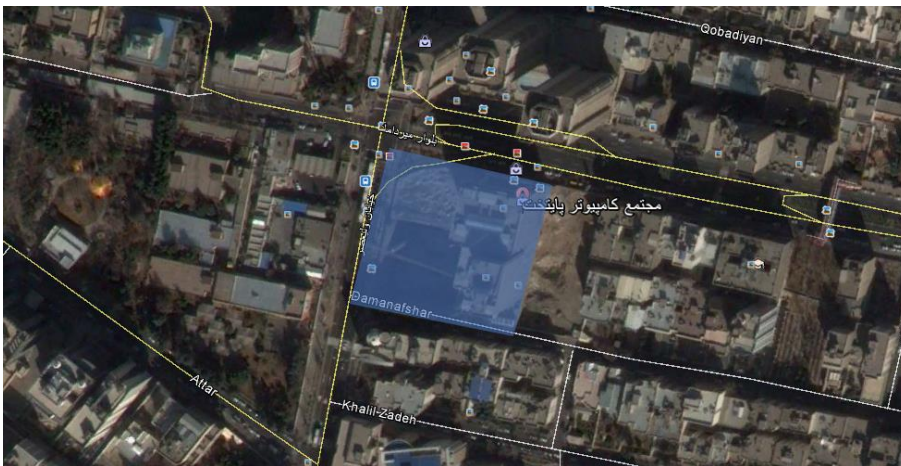
- موضوع طراحی این نیمسال از نظر کارکردی پیچیدگی کمتری خواهد داشت و دانشجویان دانش و مهارت‌شان را در سازمان‌دهی فضایی یک پروژه در گذر از عرصه‌های عمومی‌تر بیرونی به عرصه‌های خصوصی‌تر درونی (و نیز عکس آن) به کار خواهند بست و ارتقا خواهند داد.
- در این نیمسال به رابطه ماهوی معماری و محیط کالبدی و انسانی بستر آن توجه بیشتری خواهد شد.
- در این نیمسال تلاش دانشجویان متوجه ایجاد «مطلوبیت» انسانی است، نه پاسخ‌گویی به ضوابط حداقلی.

موضوع طرح چیست؟

بنابر آنچه گفتیم موضوع این نیم‌سال «طراحی موزه فناوری اطلاعات و ارتباطات» و یا «طراحی موزه صلح» به انتخاب دانشجویان در تهران خواهد بود.

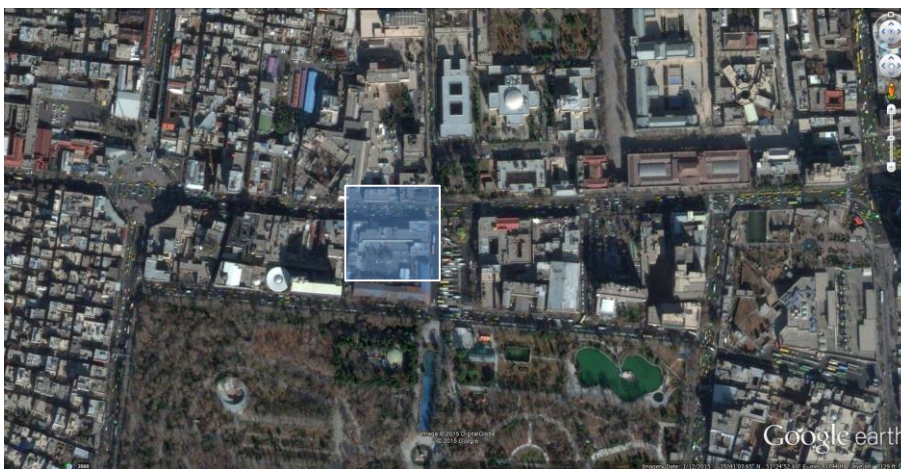
بستر طرح کجاست؟

بستر طرح شهر تهران است. سه نقطه در بخش‌های گوناگون شهر برای طراحی دانشجویان انتخاب شده است که دانشجویان پس از آشنایی با موضوع و زمینه به انتخاب خود و با ذکر علل توجیهی یکی را برای طراحی انتخاب می‌کنند.

تقاطع خیابان‌های ولی عصر (ع) و میرداماد

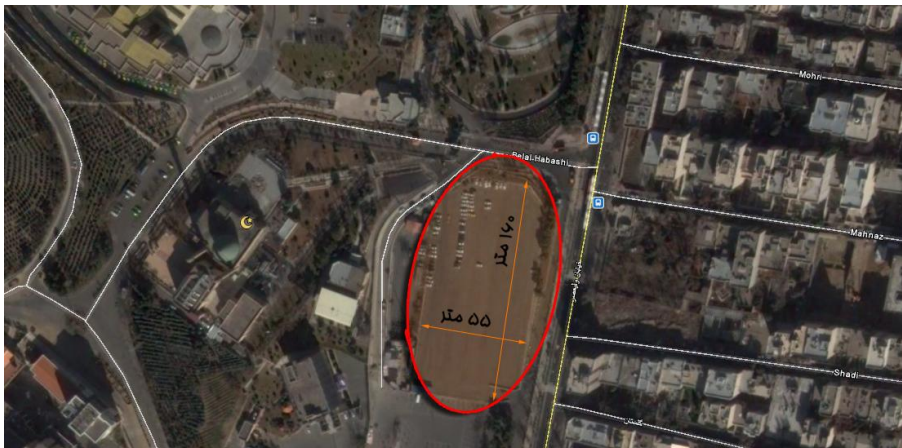
مطابق نقشه زیر این زمین شامل ساختمان کنونی مرکز کامپیوتر پایتخت و زمین مجاور آن (در ضلع غربی مرکز) می‌شود. آشنایی عموم مردم با این زمین به‌مثابه یکی از کانون‌های فناوری ارتباطات و اطلاعات تهران، همجواری با خیابان ولی عصر و آمادگی بستر برای ارتقای فرهنگی از جمله خصوصیات این زمین است.

ضلع غربی میدان فیاض بخش (حد فاصل پارک شهر و خیابان سی تیر)

مطابق تصویر بالا این زمین در شمال موزه صلح واقع در پارک شهر قرار دارد. همجواری زمین با تعداد زیادی مراکز فرهنگی، موزه، و کتابخانه و زمینه فرهنگی

خیابان سی تیر که در آن مراکز ادیان مختلف در کنار هم قرار گرفته در مرکز شهر از مهم‌ترین نکات قابل توجه در این مورد است.

- **ضلع شرقی مسجد بلال** (حد فاصل مسجد و خیابان ولی عصر (ع))
این زمین از سمت غرب در مجاورت مسجد بلال و کنار خیابان ولی عصر قرار دارد. همجواری زمین با مرکز صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران و قرارگیری آن در منطقه کوهپایه‌ای شمیرانات، و ویژگی‌های توپوگرافی زمین از مهم‌ترین نکات قابل توجه در این مورد است.

مهم‌ترین معیارهای طراحی کدامند؟

- ایجاد تعادل میان آرمان‌های ذهنی و واقعیات بستر طرح و اهمیت دادن به فرایند مکاشفه و ترجیح آن بر تمایلات فردی طراح
- جامعیت در نگرش به عوامل و عناصر موضوع و دستیابی به تعادل و وحدت نهایی
- احترام به ترکیب کلی بافت انسانی و کالبدی و حتی‌المقدور تقویت آن
- مکاشفه عرصه‌های تازه تعاملات انسانی در موزه، خصوصاً با توجه به موضوع آن، و بازتاب مناسب آن در طراحی معماری
- موفقیت در جذب بیشینه طیف متنوع‌تری از کاربران و علاقمندان

پیش‌برد کار چگونه است؟

برای برآوردن خواسته‌های یادشده مراحل زیر را طی خواهیم کرد:

- **شناخت خصوصیات (امکانات و محدودیت‌ها) بستر در گروه‌های تعیین شده**
  - شناخت دقیق بستر طراحی در مقیاس شهر
  - شناخت دقیق بستر طراحی در مقیاس محدوده شهری مجاور
  - برنامه‌ریزی کارکردی کلی
- **آشنایی با اصول طراحی**

- مطالعات تطبیقی طراحی مکان‌های عمومی فرهنگی با کارکرد مشابه و در بسترهای مشابه
- تدوین اصول و معیارهای طراحی موزه
- تدوین اصول و معیارهای موثر بر طرح از میان قوانین بالادست و ضوابط عمومی ساختمانی کشور

○ تدوین روایت طرح

- تدوین مفاهیم کلی موثر بر ایجاد مطلوبیت فضایی (با توجه به کارکرد و موقعیت پروژه)
- تدوین روایت منسجم از رویدادها و کیفیت مکان‌های مرتبط با آنها در طرح

○ طراحی

- طراحی اولیه مجموعه در مقیاس کلان
- پیش‌برد طرح‌ها در مقیاس‌های دقیق‌تر

چه مدارکی را باید تحویل دهیم؟

دانشجویان در دو مقطع (طبق برنامه زمانی) کارشان را تحویل خواهند داد. در هر یک از این دو مقطع موارد زیر آماده خواهد شد:

۱. تحویل موقت

- پلان موقعیت طرح (مقیاس ۱:۵۰۰)
- پلان و مقاطع : فاز ۱ مقدماتی
- سه بعدی حجمی شماتیک ماکت
- پرسپکتیو های داخلی

۲. تحویل نهایی

- پلان موقعیت طرح (مقیاس ۱:۵۰۰)
- پلان‌های طبقات (مقیاس ۱:۲۰۰)
- نماها و حداقل دو برش عمود بر هم (مقیاس ۱:۲۰۰)
- پلان و مقطع بخشی از طرح (مقیاس ۱:۵۰)
- ماکت (مقیاس ۱:۲۰۰)
- ترسیم‌های سه‌بعدی (خارجی و داخلی) در مقیاس‌ها و تعداد لازم

پیش از آغاز کار طراحی چه شناختی باید به‌دست آوریم؟

طراحی معماری بدون شناخت از موضوع و اهداف طرح، بستر طراحی، و اصول و معیارهای حاکم بر آن ممکن نیست. در این نیم‌سال دانشجویان در گروه‌های ۳-۵ نفره با راهنمایی استادان طرح، در باره موارد زیر (طبق برنامه زمانی) تحقیق خواهند کرد:

- شناخت زمین شماره ۱
- شناخت زمین شماره ۲

- شناخت زمین شماره ۳
- اصول و ضوابط طراحی موزه و تدوین برنامه کارکردی
- استانداردها و مقررات ملی ساختمان مربوط به موضوع پروژه
- آشنایی با موزه به طور کلی و موزه‌های فناوری اطلاعات و ارتباطات (پیشینه، انواع، خصوصیات، ...)
- آشنایی با موزه به طور کلی و موزه‌های صلح (پیشینه، انواع، خصوصیات، ...)
- آشنایی با نمونه‌های مشابه در ایران ۶ تا ۸ گروه

برنامه زمان بندی نیم سال

نمره	تحویل	تکلیف	برنامه کلاس	تاریخ	
۱		انتخاب و بررسی موضوع تحقیق	معارفه، بررسی موضوع طرح، گروه بندی (۳ تا ۵ نفر) معرفی عناوین تحقیق	۱۱/۲۶ شنبه	۱
۲		فهم بازدید، انتخاب و بررسی موضوع تحقیق	بازدید از موزه صلح	۱/۲۸ شنبه	۲
۳		امادگی برای ارائه کنفرانس موضوعات بررسی سایت	کرکسیون موضوعات تحقیق و جمع بندی بازدید	۱۲/۳ شنبه	۳
۴		امادگی برای ارائه کنفرانس سایر موضوعات	معرفی سایت ها توسط ۳ گروه اول	۳ شنبه ۱۲/۵	۴
۵		انتخاب سایت	ارائه کنفرانس سایر گروه ها	۱ شنبه ۱۲/۱۰	۵
۶	*	طراحی سناریو فضایی	توضیح چگونگی بیان سناریو فضایی	۳ شنبه ۱۲/۱۲	۶
۷		بازنگری و اصلاح	کرکسیون سناریو با کمک اسکیس	۱ شنبه ۱۲/۱۷	۷
۸		کانسپت معماری شامل حجم کلی، توزیع عناصر کارکردی در سطح و طبقات به کمک ماکت اتود یا قابلیت برداشت طبقات	صحبت در رابطه با سناریوهای منتخب (انتخاب دانشجو - استاد)	۳ شنبه ۱۲/۱۹	۸
۹		باز نگری و اصلاح	کرکسیون لکه گزارى برنامه فیزیکی، ماکت اتود، پخته کردن سناریو - نزدیک شدن به معماری	۱ شنبه ۱/۱۶	۹
۱۰		نحوه برخورد با سایت و عابر پیاده	کرکسیون و راهنمایی	۳ شنبه ۱/۱۸	۱۰
۱۱		ارائه پلان طبقات و پرسپکتیو حجم و نما	کرکسیون ورودی	۱ شنبه ۱/۲۳	۱۱
۱۲		تعیین مترئال و سازه - باز نگری و اصلاح پلان و حجم	کرکسیون پلان و حجم	۳ شنبه ۱/۲۵	۱۲
۱۳		باز نگری و اصلاح - طراحی مقاطع	پیشنهاد استراکچر و کلیات ساخت	۱ شنبه ۱/۳۰	۱۳
۱۴		اصلاح و باز نگری	کرکسیون مقاطع در کنار حجم و پلان	۳ شنبه ۲/۱	۱۴
۱۵	**	نماهای داخلی و چیدمان پلان	ارائه و نظر خواهی جمعی	۱ شنبه ۲/۶	۱۵
۱۶		نورپردازی و مترئال داخلی	کرکسیون نماهای داخلی و چیدمان پلان	۳ شنبه ۲/۸	۱۶
۱۷		سقف کاذب و کلیت تاسیسات	کرکسیون نورپردازی و مترئال داخلی	۱ شنبه ۲/۱۳	۱۷
۱۸		رنگ و کف سازی	کرکسیون سقف کاذب و کلیت تاسیسات	۳ شنبه ۲/۱۵	۱۸
۱۹		باز نگری و اصلاح کلی طرح داخلی	کرکسیون رنگ و کف سازی	۱ شنبه ۲/۲۰	۱۹
۲۰	***	باز نگری و اصلاح	ارائه و نظر خواهی جمعی	۳ شنبه ۲/۲۲	۲۰
۲۱	موقت	باز نگری و اصلاح	تحویل مدارک تحویل موقت	۱ شنبه ۲/۲۷	۲۱
۲۲		تکمیل نما/حجم/مقطع / پرسپکتیو	ارائه اصلاحات	۳ شنبه ۲/۲۹	۲۲
۲۳		باز نگری و اصلاح	کرکسیون مدارک اجرایی	۱ شنبه ۳/۳	۲۳
۲۴		آماده کردن مدارک تحویل نهایی	کرکسیون مدارک تحویل نهایی	۱ شنبه ۳/۱۰	۲۴
۲۵			ساعت ۱۰ صبح	۱ شنبه ۴/۷	۲۵

- * پایان مطالعات اولیه { ۶ جلسه }
- ** پایان ارائه حجم و پلان کلی (معماری) { ۹ جلسه }
- *** پایان ارائه پرسپکتیوهای داخلی و دقیق شدن نقشه‌ها (معماری داخلی) { ۵ جلسه }
- بررسی همه موارد { ۳ جلسه }

موفق باشید

محمدرضا رحیمزاده، احمد جدیدی، آرزو فرزادپور، مجتبی مهدوی‌نیا

اسفند ۱۳۹۳